

N:o 70.

Af herrar **E. L. M. Hedin** i Torp och **A. P. Gustafsson**, om
skrifvelse till Kongl. Maj:t om ändring af 32 § vörn-
pligtslagen m. m.

De ofta återkommande motionerna angående ändring af värnpligtslagens 32 § utgöra ett tydligt bevis för det missnöje, som råder i afseende på denna skyldighet, sådan den nu i nämnda paragraf är bestämd, och då inga verkliga skäl kunna framhållas för dess oförändrade bibehållande, så hafva vi funnit oss föranlåtna att till Riksdagen framkomma med motion, innehållande nytt förslag till frågans lösning.

Det har vid flera tillfällen med fog framhållits, hurusom den uti ifrågavarande paragraf föreskrifna mönstringen förorsakar statsverket afsevärda utgifter samt vederbörande befäl och värnepligtige mycken tunga utan motsvarande nytta.

Då lagen innehåller medgifvande för dem, som till kompanibefälhafvaren före mönstringen aflemna tillförlitliga uppgifter om bostad, att från personlig inställelse vara befriade, så skulle kunna hända, att nära nog alla begagnade sig af denna rättighet, och vederbörande befäls resa till mönstringsstället måste företagas för att mönstra kanske en eller ett par värnpligtige, eller ock, hvad bättre vore, att alla mönstringspligtige begagnade sig af denna medgifna rättighet, då i sådant fall hela mönstringsförrättningen vore fullgjord på tjänstemannens expeditionslokal, hvarigenom den från militärt håll påstådda fördelen, att den värnpligtige genom de årligen återkommande mönstringarne skulle påminnas om och känna sig bunden vid sin militära tjenstepligt, är genom detta medgifvande försvunnen; hvilket påstående vi för öfrigt anse icke böra tillmätas någon betydelse. Då emellertid ett sådant förfaringsätt är tillåtet och fullt tillräckligt för ändamålets vinnande, hvarför icke då göra en sådan lagbestämmelse obligatorisk, så att den årliga mönstringspligten vore fullgjord genom skriftlig uppgift till kompaniområdets befälhafvare? Men ännu enklare skulle ifrågavarande lag blifva, om der-

till fogades sådan bestämmelse, att bostadsuppgiften skulle meddelas vederbörande militära befälhafvare genom presterskapet, församlingsföreståndare eller mantalsskrifningsförrättare, efter årets mantalsskrifning; och vi tro, att sålunda upprättade och aflemnade uppgifter skulle blifva lika tillförlitliga som dessa många från hvar och en af de mönstringspligtige sjelfva särskildt aflemnade. Till vår kännedom har kommit, att kommuner finnas, der pastor godhetsfullt vidtagit den enkla, men praktiska åtgärden att efter församlingsboken uppräta och till vederbörande befäl insända förutnämnda uppgifter, och att detta icke förorsakar pastor nämnvärdt mera besvär än de månatliga uppgifterna, som han enligt nu gällande lag är skyldig aflemna, men befriar den värnpligtige från ett åliggande, som i många fall genom glömska förorsakar honom obehag och kostnader.

Genom sålunda förändradt tillvägagångssätt skulle så väl förenkling som fullständigare ordning och reda i afseende å ifrågavarande bostadsuppgifter erhållas, än som med det nuvarande förfaringssättet uppnås, samt det rådande missnöjet med mönstringspligten försvinna.

På grund af hvad sålunda anförts, få vi vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, att 32 § värnepligtslagen och andra dermed i sammanhang stående lagrum så ändrades, att den deri stadgade årliga mönstringspligten för värnpligtige, som icke under årets lopp inkallats till tjänstgöring, upphörde, och i stället vederbörande presterskap, församlingsföreståndare eller mantalsskrifningsförrättare ålades att efter årets mantalsskrifning, med ledning af församlingsbok eller mantalsskrifningslängder, till kompaniömrådets befälhafvare insända uppgift på de värnpligtiges bostad.

Stockholm den 26 januari 1899.

E. L. M. Hedin.

A. P. Gustafsson.